

Поглавље 27, Животна средина и климатске промене

ОБЛАСТ
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Јуни 2017. год.

**Оквирна директива о отпаду 2008/98/ЕК,
Директива о амбалажи и амбалажном отпаду 94/62/ЕК і
Директива о депонјама 99/31/ЕК**

- **Преглед стања транспозиције и основни изазови у плановима за будућу транспозицију;**
- **Информације о „screening“ Извештају и преговарачкој позицији;**
- **Изазови у финансирању имплементације;**
- **Изазови у имплементацији;**
- **Допринос организација цивилног друштва.**

Статус транспозиције

Оквирна директива о отпаду 2008/98/ЕК

- Транспозиција реализована кроз Закон о управљању отпадом („Сл гласник РС“, бр 36/09, 88/19) и Закон о изменама и допунама Закона о управљању отпадом („Сл гласник РС“, бр 14/16)
 - 35 подзаконских аката на основу ЗУО;
 - 21 подзаконски акт на основу ЗИДЗУО
- Додатна транспозиција је неопходна кроз израду новог Закона о управљању отпадом и додатних подзаконских аката

Делимична транспозиција Директиве у домаће законодавство, а тичу се :

- Редефинисањем постојећих појмова и дефинисање нових;
- Хијерархија управљања отпадом;
- Нус-производ и престанак статуса отпада;
- Циљеви за поновну употребу и рециклажу;
- Раздвајање и третман био-отпада;
- Обезбеђивање високог нивоа искоришћења отпада у циљу производње енергије

Потпуна транспозиција:

- Продужена одговорност произвођача производа;
- Посебни токови отпада

План за транспозицију и рокови

Пуна транспозиција

До 2018

Транспозиција већег
дела чланова
Директиве у ЗУО н.з.

До краја 2018

**ПУНА транспозиција кроз
усвајање подзаконских аката**

- Рециклажни циљеви
- Измене Правилника 56/10

Имплементација: статус

Унапређење интегралног система УО & изградња адекватне инфраструктуре у раној фази

Хијерархија управљања отпадом-боља имплем.

Успостављен систем сакупљања комуналног отпада око 80 %

Успостављена рециклажа отпада 15%

Успостављен висок проценат рециклаже ААО

Изградња регионалних центара и санитарних депонија-у складу са стањем у РС

Већина постојећих депонија није санитарна

(8 санитарних регионалних депонија је изграђено које су у функцији и 2 санитарне које нису регионалне)

Статус имплементације за стратшка документа

Национална Стратегија управљања отпадом за период 2010 – 2019

- Представља стратешки оквир за планирање у сектору ОТПАДА за све токовеа посебно за комунални отпад.
- Успостављање Регионалних системе за управљање отпадом –регионалних центара
- **Ревизија Стратегије започета у 2014 (EISP пројекат project)**
 - Са предвиђеним роковима и дефинисаном главном инфраструктуром за ситем УП у РС са мерама за спровођење активности и достизање циљева из ЕУ регулативе
- **DSIP –Специфични планови имплементације посебних Директива (EISP ројект)** планирани за усвајање 2017 (IPA 2013)
 - Укључују процену инфраструктуре, трошкове за имплементацију, али и финансијке могућности

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ РС

- Ускладити националне прописе и планове из области управљања отпадом са законодавством ЕУ;
- Успоставити регионе за управљање комуналним отпадом у срединама где још нису успостављени до 2015. године;
- Успоставити систем за смањење одлагања биоразградивог отпада на депоније за 25% до 2022. године, 50% до 2026. године и за 65% до 2030. године;
- Успоставити систем за постизање стопе рециклаже комуналног и њему сличног отпада од најмање 50% до 2030. године;
- Успоставити систем управљања опасним отпадом;
- Унапредити систем управљања посебним токовима отпада (отпадним гумама, истрошеним батеријама и акумулаторима, отпадним уљима, отпадним возилима, отпадом од електричних и електронских производа)

- Развити систем за постизање стопе поновног искоришћења од најмање 60% и рециклаже од најмање 55% амбалажног отпада до 2025. године
- Успоставити систем управљања медицинским и фармацеутским отпадом;
- Подстицати коришћење отпада као алтернативног горива у цементарама, железарама и термоелектранама-топланама, у складу са принципом хијерархије отпада;
- Санирати постојећа сметлишта која представљају највећи ризик по животну средину и локације „црних тачака“ од историјског загађења опасним отпадом

Национални циљеви управљања амбалажом и амбалажним отпадом 2015. – 2019.

Нова Уредба о плану смањења амбалажног отпада

		ОПШТИ ЦИЉЕВИ				
		2015	2016	2017	2018	2019
Поновно искоришћење	[%]	38,0	44,0	50,0	55,0	60,0
Рециклажа	[%]	31,0	36,0	42,0	48,0	55,0
		СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ЗА РЕЦИКЛАЖУ				
		2015	2016	2017	2018	2019
Папир/картон	[%]	38,0	42,0	47,0	53,0	60,0
Пластика	[%]	14,0	17,0	19,0	21,0	22,5
Стакло	[%]	19,0	25,0	31,0	37,0	43,0
Метал	[%]	23,0	29,0	34,0	39,0	44,0
Драво	[%]	11,0	12,0	13,0	14,0	15,0

Имплементација Циљеви

- Directive Specific Implementation Plan for Directive (Специфични План Имплементације Директиве, 2016/2017 (IPA 2013))
- Циљеви су наведени у ревизији NWMS из 2014
 - 50 % рециклаже рециклабилног отпада из комуналног отпада
 - Ревизија СУО (NWMS) ће садржати процедуре и препоруке за достизање нових и специфичних
- Циљеви за биоразградиви отпад као и за А&АО, ЕЕО (биће презентоване у следећим презентацијама)

Имплементација:

Успостављање инфраструктуре у две фазе

- **Прва фаза у свим регионима:**
 - 100% постигнуто сакупљање отпада
 - Примарна селекција и раздвајање рециклабилног отпада – папир, пластика, стакло, метал и текстил
 - Секундарна сепарација рециклабилног отпада – претоварне станице/у постојењима и сл.
 - Рециклажна дворишта/острва за сакупљање отпада из домаћинства (намештај, батерије, ЕЕ отпад, опасан отпад)
 - Изградња санитарних регионалних депонија
 - Компостирање и раздвајање био отпада (посебно из паркова, башти и сл)
 - Постепено затварање несанитарних депонија

Имплементација: кључна питања за успостављање инфраструктуре

- Инфраструктурне инвестиције треба да буду усклађене са могућностима РС за достизањем циљева из Директива
- Раздвајање рециклабилног отпада на месту настанка је приоритет у односу на одлагање отпада или искоришћење отпада у циљу добијања енергије поступком инсинерације
- Ако се не би поштовало предходно наведено, није могуће ни достићи циљеве рециклаже

Имплементација:

- **Друга фаза-изградња инфраструктуре:**
 - Употреба напреднијих технологија за поновну употребу, рециклажу и коначно збрињавање комуналног отпада, нпр поступком анаеробне дигестије, у постројењима „од отпада до енергије“..и тд.
 1. Од отпада до енергије-производња топлотне и електричне енергије али и 100% искоришћење БРО
 2. Механичко-биолошки третман отпада у циљу производње горива из отпада, у складу са ЕУ праксом и ЕУ прописима
- Прва и друга инфраструктурна развојна фаза треба да буде имплементирана у свим регионима у РС
- Развојне фазе морају бити имплементиране у складу да Инвестиционим планом за развој регионалног система

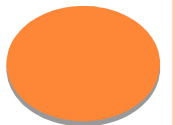
Акције за пуну имплементацију

- До краја 2018 очекује се (IPA 2014):
 - Израда Националног Плана управљања отпадом;
 - Израда Програма превенције стварања отпада;
 - Унапређење сета економских инструмената за унапређење селекције отпада на месту настанка отпада и рециклаже;
- Развој кампања за јачање свести у циљу унапређења СУП у РС
- Идентификација и развој приоритених инфраструктурних пројеката у складу са DSIP-овима као и методологије за селекцију истих;
- Развој инвестиција у складу са националним изворима финансирања али и страним (EU, IFIs)

ОБАВЕЗЕ ЈЛС – ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

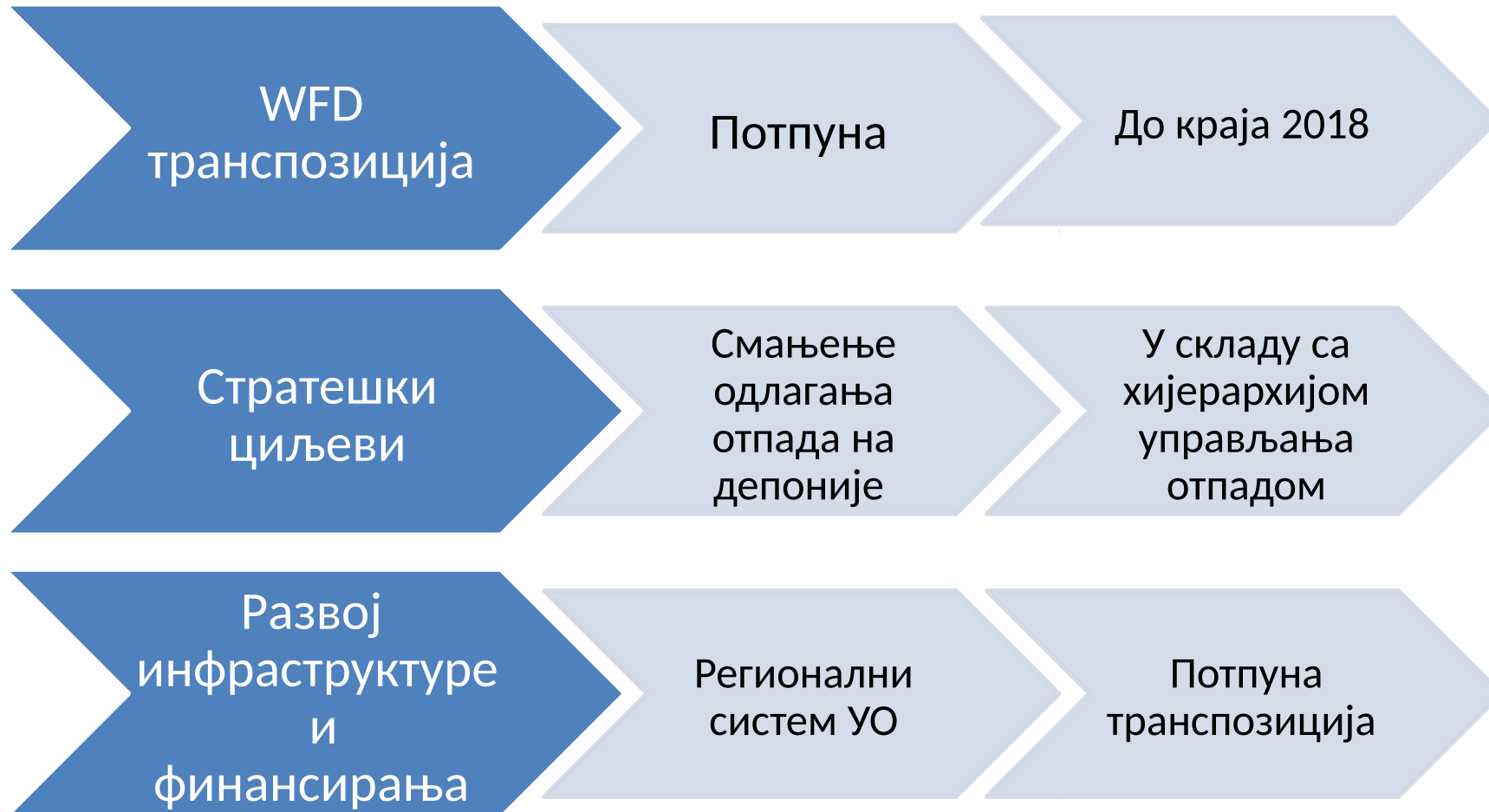
Јединица локалне самоуправе дужна је:

- да уреди селекцију и одвојено сакупљање отпада ради рециклаже најкасније у року од две године од дана ступања на снагу овог закона, односно организује селективно и одвојено сакупљање отпада ради рециклаже најкасније у року од три године од дана ступања на снагу овог закона;
- да организује и опреми центре за сакупљање отпада из домаћинства најкасније у року од две године од дана ступања на снагу овог закона;
- да изради евиденцију дивљих депонија у року од годину дана;
- да изради евиденцију и пројекте санације и рекултивације постојећих несанитарних депонија – сметлишта, на које сагласност даје министарство, односно аутономна покрајина, најкасније у року од две године од дана ступања на снагу овог закона;
- да у споразуму са једном или више јединица локалне самоуправе из члана 34. став 1. овог закона, одреди локацију за изградњу и рад постројења за третман, односно складиштење, поновно искоришћење и одлагање отпада на својој територији, најкасније у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

Уместо закључка

Директиве које се сматрају проблематичнима и захтевају додатно детаљно планирање:

1. Директива о депонијама
2. Оквирна директива о отпаду
3. Директива о отпаду од електричне и електронске опреме
4. Директива о амбалажи и амбалажном отпаду
5. Директива о отпадним батеријама и акумулаторима

Процене трошкова

- Највећи део инвестиционих трошкова односи се на развој инфраструктуре у циљу спровођења Оквирне директиве о отпаду, Директиве о депонијама и Директиве о амбалажи и амбалажном отпаду.
- Процењује се да ће инвестициони трошкови у вези са имплементацијом ових директива износити око 917,7 милиона евра

ХВАЛА НА ПАЖЊИ

**Министарство заштите животне
средине**

Одељење за управљање отпадом

**Радмила Шеровић,
Начелник Одељења**

radmila.serovic@eko.minpolj.gov.rs

+381 62 88 66 017

